

LO-ekonomernas prognos:

Dags för en stark och träffsäker tillväxtpolitik

Världsekonomin går igenom en turbulent period. Störningar i den ekonomiska aktiviteten till följd av pandemin och senare Rysslands krig mot Ukraina har skadat tillväxten och orsakat den värsta prischocken som Västvärlden upplevt på över 30 år.

Svensk ekonomi krymper i år och börjar åter växa 2024

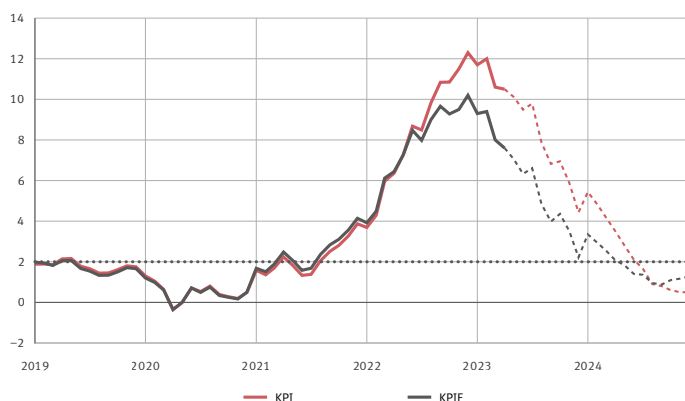
Även svensk ekonomi drabbas av inflationen som tillsammans med penningpolitiken och den åtstramande finanspolitiken håller tillbaka tillväxten i år. Inflationen minskar hushållens köpkraft och dämpar konsumtionen. Prisutvecklingen har slagit hårt mot LO-förbundens medlemmar som generellt sett har mindre ekonomiska marginaler än andra löntagare. För att bekämpa inflationen tillämpas

en stram penning- och finanspolitik. Detta bidrar till ett kraftigt minskat bostadsbyggande samt åtstramningar i den offentliga konsumtionen där nedskärningar i kommundelen framförallt väntas få genomslag under 2024. Ljuspunkten är exportindustrin som går starkt till följd av en svag krona och många företag inom näringar med stark utveckling, såsom försvarsindustrin eller varor med betydelse för den gröna omställningen.

Inflationen nådde sin topp vid årsskiftet och har nu tydligt vänt nedåt. Vår bedömning är att inflationstakten fortsätter att falla och når inflationsmålet om 2 procent i KPIF under våren 2024. Högre nominella löneökningar och fallande inflation gör att reallönerna åter börja öka under det andra kvartalet 2024.

KPI- och KPIF-prognos

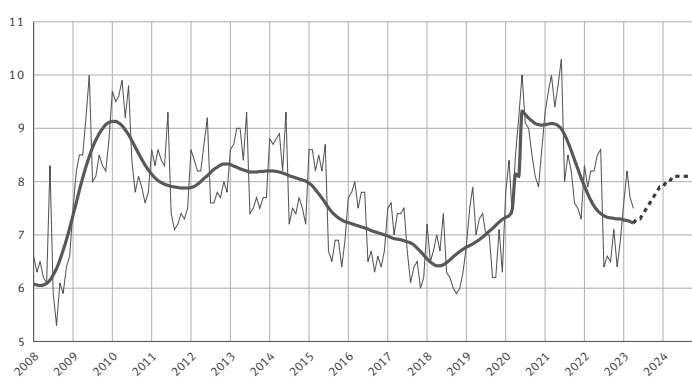
Procent, 12-månadersförändring

Källa: Konjunkturinstitutet, egna beräkningar.

Arbetslösheten

Procent av arbetskraften

Källa: SCB (AKU), egna beräkningar

Arbetsmarknaden

Trots svag ekonomisk utveckling har arbetsmarknaden visat stor motståndskraft. Sysselsättningen har fortsatt att växa även under början av 2023. Förklaringen är främst s.k. labour hoarding som håller sysselsättningen uppe trots lägre efterfrå-

gan. Detta gör i sin tur att nästa års tillväxt kan realiseras utan nyrekryteringar och växande sysselsättning. Det andra halvåret 2024 förväntas sysselsättningen öka i samma takt som arbetskraften och arbetslösheten planar ut på 8,1 procent.

Ekonomisk politik

Räntehöjningarna har haft kraftiga realekonomiska konsekvenser som tydligt bromsat in tillväxten. Men högre ränta har sannolikt mindre betydelse för inflationen som i huvudsak förklaras av utbudsproblem och att företag utnyttjar sin marknadsmakt. Dessutom finns det inga risker för en pris- och lönespiral. LO-ekonomerna anser därför att Riksbanken snarast bör sänka räntan mot en mer neutral nivå.

Även regeringens finanspolitik har varit stram med hänvisning till den höga inflationen. Det finns dock inget mönster där europeiska länder med en mer aktiv finanspolitik också drabbats av en högre inflation. Därmed finns ett större utrymme att föra en mer omfattande och träffsäker tillväxtpolitik för att stärka den ekonomiska utvecklingen.

De ekonomiskpolitiska ramverkens utformning och tillämpning behöver förändras så att en bättre policy-mix och koordination av penning- och finanspolitik blir möjlig.

Nyckeltal

Tabell

Procentuell förändring, respektive procentenheter

	2022	2023p	2024p
BNP	2,9	-0,3	0,4
Arbetslöshet, 15–74 år	7,5	7,5	8,1
Sysselsättningsgrad, 15–74 år	69,0	69,5	69,2
KPI	8,4	8,8	2,3
KPIF	7,7	6,0	1,7
Styrränta december	2,50	3,75	2,50

Källa: OECD, SCB, Egna beräkningar

Finanspolitiken bör inriktas mot att:

HJÄLPA BARNFAMILJER OCH DE MEST UTSATTA HUSHÅLLEN

Höj barnbidraget, underhållsstödet, föräldrapenningen på grundnivå och förbättra a-kassan. Sloppe amorteringskravet.

RÄDDA BOSTADSFÖRSÖRJNINGEN

Förenkla Boverkets byggregler. Tvinga kommuner att tillgängliggöra mer mark till lägre priser, finansiera exploateringskostnader med ett statsbidrag till kommuner. Inför ett statligt lån till nyproduktion av hyresrätter.

REFORMERA ELMARKNADEN OCH SKYNDAS PÅ ELEKTRIFIERINGEN

Reformera elprissättningsmodellen och bygg ut elproduktion i närtid genom att stärka lokala incitament för vindkraft och förenkla tillståndsprocesserna. Skärpta energikrav, kombinerade med generös kreditgivning till de som tvingas energieffektivisera. Avgränsa ROT-avdraget för privatpersoner till att endast gälla energieffektiviseringar.

ÅTERUPPRÄTTA ARBETSMARKNADSPOLITIKEN

Satsa på intensiva förmedlingsinsatser i Arbetsförmedlingens egen regi, öka antalet platser i den yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningen och använd mer reguljär utbildning inom arbetsmarknadspolitiken. Höj lönetaket för subventionerade anställningar.

STÄRKA DEN KOMMUNALA VÄLFÄRDEN

Skjut till minst 20 miljarder och förtydliga kommunernas möjligheter att använda reserver och budgetera för underskott 2024. Indexera statsbidragen till kommunsektorn med prisutvecklingen och demografin. Få kontroll på kostnadsdrivande lösningar, exempelvis bör ersättning till friskolor ges i enlighet med skolans uppdrag. Staten bör ha beredskap att köpa kommunala fastigheter som sålts ut.

Direktlänk

Läs mer i rapporten
Ekonomiska utsikter – våren 2023
Ladda ned direkt eller beställ från
LO distribution: lo.shop.strd.se

Landsorganisationen i Sverige
Barnhusgatan 18,
105 53 Stockholm
www.lo.se